

bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt

Verschijnt maandelijks - Jaargang 76 - No. 11 november 1974

Officieel orgaan van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

Voor de komende FEESTDAGEN:

Geef een nuttig geschenk, bijvoorbeeld een Bijenboek als Het GROTE BIJENBOEK van R. P. Groenveld f 24,50 afgehaald. (franco toegezonden voor f 2,50 meer.)

BIJENHOUDEN met SUCCES, van H. J. van GOOL voor f 18,75 afgehaald. (franco toegezonden voor f 2,50 meer.)

Onze KAARSEN-KUNSTRAAT is thans in diverse kleuren uit voorraad leverbaar alsook pit in diverse maten.

Voor Uw HONINGVERKOOP: Honingbusjes - Etiketten - Flacons van 450 en 250 gram inhoud, - speciale deksels met ons Verenigingseembleem - Raathoningdoosjes enz.

Vracht,- en verpakkingskosten en porto worden steeds hoger. Daarom verdient het aanbeveling Uw bestellingen zoveel mogelijk in afdelingsverband te combineren of met collega-imkers gezamenlijk te bestellen en/of af te halen.

En als U dan toch naar het Bijenhuis komt neemt U dan gelijk Uw ruwe raat, zegelwas en gesmolten was mee.

Een leuk en waardevol geschenk voor de komende feestdagen is ook een VERZAMELBAND om Uw Groentjes (3 jaargangen) in te bewaren. Afgehaald slechts f 12,50 (toegezonden f 2,50 meer).

OPENINGSTIJDEN OP ZATERDAGEN

De komende zaterdagen is het BIJENHUIS geopend op 9 november, 23 november en 7 december.

VERDERE VERKOOPADRESSEN:

Tegen een geringe prijsverhoging zijn onze artikelen ook verkrijgbaar bij de afdelingsdepôts.

Boerenbond Neerbosch-Hees, St. Agnietenweg 63, Nijmegen.

B. Th. Barten, Koningslaan 23, Bunnik, telefoon 03405 - 1742.

S. G. v. d. Eschert, Spreeuwenweg 45, Apeldoorn, tel. 05760-36779.

BIJENHUIS-WAGENINGEN

GRINTWEG 273

Algemene Bank Nederland-Wageningen
rekening nr. 53.90.42.900

Postgiro 823276

(Bijenhuis)

Telefoon 08370 - 12863

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen.

Redacteur: G. v. d. Weert, Commissie van Redactie: W. Assink en H. G. Maagendans. De niet van redaktiewege geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer.

Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betaling van advertenties en speurbijtsjes. Giro 84 68 01.

BIJ ONZE OMSLAGFOTO

Ons bevruchtungsstation op Schiermonnikoog. Foto welwillend afgestaan door de Leeuwarder Courant. Zie ook elders in dit nummer de bespreking van het door deze Courant daaromtrent gepubliceerde interview met de Heer Geskes.

HEEFT HONING EEN GENEESKRACHTIGE WERKING OF NIET ?

Een omstreden standpunt

Zo nu en dan bereiken de redactie verontwaardigde brieven van leden die in krant of tijdschrift op een publicatie zijn gestoten, waarin wordt verklaard dat honing in feite gelijk staat aan suiker en waarin een eventuele gezondheidsbevorderende waarde wordt ontkend.

Nog onlangs zond de Hr. H. F. W. van Dorst te Bilthoven ons een artikel uit het Utrechts Nieuwsblad van 12 juni 1974 waarin o.a. werd gesteld: „Ook van honing zou je grote hoeveelheden moeten eten om profijt te hebben van de vitamines en mineralen” en even verder: „Dat honing verschillende ziektes zou genezen is nooit wetenschappelijk bewezen.” Ook de Nederlandse Voedingsraad stelt honing en suiker op één lijn. De Hr. v. Dorst vraagt zich af of er geen wegen zijn om „tegas” te geven. Dit is — al is het niet steeds gepubliceerd — al bij herhaling door onze vereniging gedaan, zowel bij de Voedingsraad als bij de Redactie van de Consumentengids, die voor enkele jaren ook een artikel in deze negatieve geest publiceerde.

Op laatst bedoeld artikel werd behalve door de Ver. ook door leden persoonlijk gereageerd, zonder resultaat uiteraard, want men beriep zich eenvoudig op het officiële standpunt van de Voedingsraad.

Het is vanzelfsprekend niet aan ons H.B. of aan de redactie van ons orgaan om in deze geheel op het terrein van deskundigen en medische specialisten liggende materie een uitspraak te doen. En dat houdt tevens in dat het geven van „tegas” onzerzijds een hachelijke zaak is. We kunnen slechts de verschillende standpunten vermelden en eventueel daarnaar verwijzen.

Ons lid R. J. van Veen te Amstelveen zond ons een artikel van Dr. E. H. Groot opgenomen in het Chemisch Weekblad van 30-8-'74 en eerder gepubliceerd in „Gezin en Samenleving” wat het standpunt van de chemici met betrekking tot samenstelling en werking van honing geeft en geheel ligt in de lijn van Voedingsraad en Consumentengids. De Hr. v. Veen schrijft daarbij: „Ik ben imker, uiteraard geneigd om verhalen over geneeskracht van honing maar al te graag te geloven. Aan de andere kant lijkt het mij dat

de bijenhouderij en de honing nog evenzeer onze waardering kunnen hebben wanneer een hoop verhalen over de gezondheid van honing als sprookjes kunnen worden afgedaan”. (De waarheid zal wel zoals gewoonlijk in het midden liggen). Welnu, over de waardering van de bijenhouderij hoeven wij ons, gezien de betere inzichten in het belang van kruisbestuiving en de functie van een goed bijenbestand in het kader van milieubeheer geen zorgen te maken. De waardering van de honing, los van die van lekkernij en natuurproduct, zal voorlopig nog wel een twistpunt blijven. We laten hieronder het door de Hr. v. d. Veen gesignaleerde artikel van dr. de Groot in extenso volgen:

Suiker en honing

Sinds de oudheid heeft honing bij velen de naam gehad een voedingsmiddel te zijn, waaraan bijzondere eigenschappen moesten worden toegeschreven. Een interessant artikel over honing is onlangs nog door Kooger (1) gepubliceerd. Hierin worden o.a. allerlei historische bijzonderheden verteld, die zeer lezenswaard zijn.

Reeds eerder is gezegd, dat de smakelijkheid van maaltijden en voedingsmiddelen bijzonder belangrijk is en natuurlijk heeft de voedingsdeskundige begrip voor al diegenen, die honing eten omdat het zo „lekker” is (bijvoorbeeld op brood of pannenkoeken). Hij moet echter „ambts-halve” kritisch worden wanneer men gaat spreken over de hoge energetische waarde van honing of over bijzondere fysiologische eigenschappen, die al of niet met de samenstelling in verband staan.

Allereerst over de energetische waarde: Van alle voedingsmiddelen (dus ook van honing) kan men deze met een goede nauwkeurigheid berekenen uit de (gemiddelde) gehalten aan koolhydraten, vet en eiwit. Wanneer wij bij Schormüller (2) vinden dat honing 78-82% (gem. 80%) droge stof bevat, welke bijna geheel uit koolhydraten bestaat, dan is de energetische waarde van honing omstreeks $80 \times 4 = 320$ Kcal per 100 gram. De Nederlandse voedingsmiddelen tabel (3) komt tot vrijwel hetzelfde: 322 Kcal/100 g.

Alle verhalen over een bijzondere energetische waarde van honing zijn uit de lucht gegrepen: 100 g honing heeft ongeveer dezelfde energetische waarde als 80 g suiker.

Wat is er verder over de samenstelling van honing te zeggen? De koolhydraten in honing bestaan, naast enkele procenten hogere suikers, uit de monosacchariden glucose (volgens Schormüller (2): 28-35%) en fructose (34-41%). Beide suikers zijn licht verteerbaar, maar hoewel het disaccharide saccharose („gewone" suiker) in het spijsverteringskanaal eerst nog in de monosacchariden glucose en fructose gesplitst moet worden, maakt dit in de praktijk voor de vertering weinig verschil. Wel moet opgemerkt worden, dat fructose, vergeleken met glucose, iets langzamer wordt opgenomen, maar iets sneller wordt verwerkt. De afbraak van fructose in het lichaam verloopt verder anders dan die van glucose en is insuline-onafhankelijk.

Er is o.i. geen reden om aan de koolhydraten in honing verder bijzondere fysiologische eigenschappen toe te schrijven. Honing bevat voorts 0,3-0,4% stikstof verbindingen (als eiwit berekend enkele procenten), afkomstig van stuifmeelkorrels (2). Ook zijn verschillende aromastoffen (onder andere fenylazijnzuur) aanwezig.

Honing is verder gekenmerkt door de aanwezigheid van een vrij groot aantal enzymen, zoals diastase, invertase, deze bewerkstelligt de omzetting van de saccharose uit de nectar in glucose en fructose), maltase, glucoseoxydase, katalase, ascorbinezuuroxydase en fosfatase. Er zijn niet de minste aanwijzingen, dat een of meer van deze enzymen enige (extra) betekenis bij de verteringsprocessen heeft.

In honing is ook een stof, inhibine aanwezig, die remmend werkt op de groei van bacteriën. Wat de vitamines betreft: in tabel 1 zijn enkele gegevens over gevonden gehalten in honing vermeld.

Tabel 1. Gehalten aan enkele vitamines in 100 g honing volgens Souci, Fachmann en Kraut (4)

Thiamine (vit. B ₁)	0,002-0,004 mg
Riboflavine (vit. B ₂)	0,02 -0,10 mg
Niacine (nicotinezuur)	0,10 -0,20 mg
Ascorbinezuur (vit. C)	1 -4 mg
Retinol en caroteen	afwezig

Bij het beoordelen van deze gehalten moet men, zoals altijd, weer in aanmerking nemen, wat de gemiddelde aanbevelingen van deze nutriënten in de dagelijkse voeding zijn, hoeveel wij daarvan met onze gemiddelde voeding (zonder honing) naar binnen krijgen en hoeveel men van deze nutriënten met een flinke hoeveelheid honing (extra) zou opnemen. Het is misschien wel instructief om dit hier eens uit te cijferen. Van

de vitamines B₁ en B₂ bijvoorbeeld (zie tabel 2) is de gemiddelde voorziening in ons land niet rijkelijk.

Voor nicotinezuur lijkt dit nog sterker het geval te zijn, maar dit is in werkelijkheid niet zo, omdat bij de berekening van de gemiddelde consumptie geen rekening is gehouden met de vorming van dit vitamine uit het tryptofaan in de voeding.

Tabel 2. Aanbevolen hoeveelheden vit. B₁, vit. B₂, nicotinezuur (equivalenten) en vit. C in de dagelijkse voeding voor (mannelijke) volwassenen (3) en de gem. dagelijkse consumptie ervan in 1971 in Nederland (5)

	Vit. B ₁	Vit. B ₂	Nicotinezuur	Vit. C
Aanbevolen hoeveelheid	1,1 mg	1,5 mg	18 mg (nic. z. equiv.)	50 mg
Gem. dagel. consumptie	1,15 mg	1,83 mg	15,1 mg (nic. zuur)	87 mg

Wanneer wij nu voor honing gemiddelde gehalten van 0,003 mg vit. B₁ en 0,06 mg vit. B₂ per 100 g (zie boven) aanhouden dan consumeert een flinke „honingeter" (bijvoorbeeld 50 g per dag) hiermede dagelijks circa 0,0015 mg vitamine B₁ en ca. 0,03 mg vitamine B₂. Bij vergelijking met de getallen van tabel 2 is het duidelijk dat zelfs een hoog verbruik aan honing ten aanzien van de verzorging met B-vitamines „geen zoden aan de dijk" zet. Zonder toelichting zal het duidelijk zijn, dat dit ook voor vitamine C geldt.

Wat de mineralen betreft, kan het volgende worden gezegd: Volgens Schormüller is het gehalte aan minerale stoffen in honing meestal minder dan 0,1%; alleen in heidehoning zou dit kunnen oplopen tot 0,4%.

De Nederlandse voedingsmiddelentabel geeft aan, dat honing per 100 gram (gemiddeld) 5 mg calcium, 20 mg fosfor en 2 mg ijzer bevat. Met het oog op onze voorziening aan deze elementen heeft honing dan ook, evenals dit voor vitamines berekend is, geen betekenis. De door sommigen wel verkondigde mening, dat honing „beter voor het gebit" zou zijn en dat men dientengevolge in koffie of thee beter honing dan suiker zou kunnen gebruiken, kan op dezelfde wijze als dit voor bruine suiker is gedaan, worden teruggewezen.

Opgelost in warme melk wordt honing wel als slijmoplossend middel bij keelaandoeningen gebruikt. Of het reeds genoemde inhibine als bactericide stof hierbij ook enige betekenis toevoegt is ons niet bekend. In de officiële geneeskunde wordt honing niet meer gebruikt.

Wij hopen, dat deze beschouwingen, die voor de imker en handelaar misschien wat teleurstellend zijn, niet het gevolg hebben dat diegenen, die honing gewoon „lekker” vinden, van een normaal gebruik hiervan worden teruggehouden.

Lijnrecht tegenover het gestelde in dit artikel staan de resultaten van naspeuring en onderzoek, zoals de vorig jaar overleden E. Herold die heeft vastgelegd in zijn boek „Heilwerte aus dem Bienenvolk” met als ondertitel „Honig, Pollen, Gelée Royale Wachs, Kittharz, Bienengift und deren Bedeurung für die Gesundheit des Menschen”. Dit boek is evenwel geschreven door een niet-medicus, maar wordt met een zeer waarderend „ten geleide” aanbevolen door twee artsen, waarbij de „Regierungsmedizinaldirektor” Dr. med. Jung zegt „dat het boek op natuurwetenschappelijk juiste gronden de samenhang in biologische zin aangeeft tussen bij, plant en mens, waarbij de geneeskrachtige **werking van honing en stuifmeel centraal staat.** (onderlijning van red.)

De tweede inleider Dr. med. H. Kaiser schrijft o.a.: Het boek heeft hoogst interessante aspecten uit de gezondheidsleer en de geneeskunde, die uitgaan boven het gerechtvaardigde verlangen van de leek naar meer inzicht op medisch gebied en die ook voor de arts interessant zijn.

Daarbij plaatst hij de invloed van honing op de verschillende organen — vooral op de lever en het hart — in het bijzonder op de voorgrond. Steeds weer worden daarbij door de literatuur bevestigde geneeskundige ervaringen vermeld. Zelfs het gebruik van honing door diabetici, is hoewel wat optimistisch, toch kritisch vermeld.

Het boek bevat een schat van gegevens over alles wat met gezondheid en het gebruik van de producten van de bijen samenhangt. **Het kan ook vanuit het standpunt van de arts warm worden aanbevolen.** (onderlijning van red.)

De samensteller zegt in zijn voorwoord: Dit is een boek uit dankbaarheid. Door een toeval heb ik in 1931, na jaren van ernstige ziekte, ontdekt hoe goed honing voor mijn verzwakt hart is. De honing heeft mij weer op de been geholpen, beter als medicijnen. Daarop ben ik imker geworden en heb zijn weldadige werking steeds weer ondervonden.

Het is natuurlijk niet doenlijk dit boek, dat in '70 werd uitgegeven door „Ehrenwirth Verlag” in München en waarvan thans reeds de derde druk is verschenen, op de voet te volgen. Uit het feit dat in zo'n korte tijd drie drukken van de pers kwamen blijkt voldoende dat er veel belangstelling voor dit onderwerp bestaat.

Ook in Rusland worden op dit gebied uitgebrei-

de onderzoeken gedaan. Wij, Nederlanders, zullen ons voorlopig moeten troosten met de bekende kreet „In Nederland gebeurt alles 25 jaar later”. Wij willen besluiten met te stellen dat het natuurlijk niet aan gaat u de honing voor te stellen als een panacée tegen alle mogelijke gebreken en kwalen. Maar u kunt met een gerust geweten tegenover een ieder volhouden dat op de juiste wijze gewonnen honing een niet te vervangen natuurproduct is, waarvan het regelmatig gebruik zeer zeker de gezondheid van de mens ten goede komt.

(1) Kooger J. P. Spreekuur thuis april/mei 1972 p. 20.

(2) Schormüller J. Handbuch der Lebensmittelchemie V/1 (1967).

(3) Nederlandse Voedingsmiddelentabel 27ste druk (1972).

(4) Souci - Fachmann - Kraut. Die Zusammensetzung der Lebensmittel (1969).

(5) Muller, H. A. L. Voeding 34 (1973) 387.

OFFICIELE MEDEDELINGEN

CONTRIBUTIE VERSPREIDE LEDEN

Verspreide leden in binnen- en buitenland wordt vriendelijk verzocht hun contributie-abonnementsgeld voor 1975 zijnde f 25,— over te maken voor 20 december 1974 op postgiro 823276 van de Ver tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland, Bijenhuis te Wageningen (Holland) met vermelding: Verspreid lid-abonnement 1975.

AAN LEDEN EN AFDELINGSBESTUREN

Wilt u ons helpen de administratie op het Bijenhuis zo eenvoudig mogelijk te houden? Dat kunt u doen door zo snel mogelijk de contributie voor 1975 te innen, maar dat niet alleen ook het quotum direct over te maken naar het Bijenhuis op postgiro 823276, en dan gelijktijdig de LEDENLIJST volledig ingevuld aan ons toe te zenden. Dan ontvangt ieder lid dat betaald heeft vanaf januari 1975 op tijd het Groentje en is hij ook verzekerd.

Wij zijn benieuwd welke afdelingen het eerste hun ledenlijst met quotum zenden. En u weet het, we vertellen het nogmaals: Nieuwe leden ontvangen direct hun Groentjes als hun contributie binnen is.

Ons hoofdbestuurslid R. H. Geskes aan het „stunten”

Van verscheidene zijden ontving de redactie artikelen uit verschillende bladen over de activiteiten van ons H.B. lid voor de provincie Groningen — de Hr. Geskes — in verband met ons koninginneteeltstation op Schiermonnikoog. De Hr. Geskes is lid van de koninginneteeltcommissie en neemt daarin een zeer werkzaam aandeel. De artikelen zijn goed geïllustreerd. Het lijkt geen twijfel dat elke publicatie op ons terrein tevens een propaganda voor de bijenhouderij inhoudt. Een artikel als in de wekelijkse bijlage van de Leeuwarder Courant van zaterdag 21 september 1974 is zeker van grote waarde om de u allen bekende angst van niet-imkers voor bijen weg te nemen. De journaliste die de Hr. Geskes interviewde en die wij gaarne complimenteren met de wijze waarop zij dat heeft gedaan vangt haar artikel „Carnica's bijzonder geliefd bij imkers” en met een met grote letter gezette tweede kop „De damesbijen op Schiermonnikoog: een zachtvaardig volkje” aan met de volgende aanhef:

„Ze doen echt geen kwaad” verzekert imker Roelof H. Geskes (71) uit Roden, terwijl hij bedachtzaam een raam vol bijen uit een van de kasten van de bijenstal op Schiermonnikoog haalt. Hij tilt het boven zijn schouder en legt dan voorzichtig zijn wang tegen de krioelende bijenmassa aan. (Zie foto) Een paar bijen strijken neer op zijn gezicht, maar niet om tot de aanval over te gaan; even later vliegen ze rustig weg. Een staaltje van durf of het vakmanschap van een ervaren imker? Misschien allebei, maar in de eerste plaats een bijenras, dat — in tegenstelling met zoveel soortgenoten — zoiets rustig toelaat: de Carnica's.”

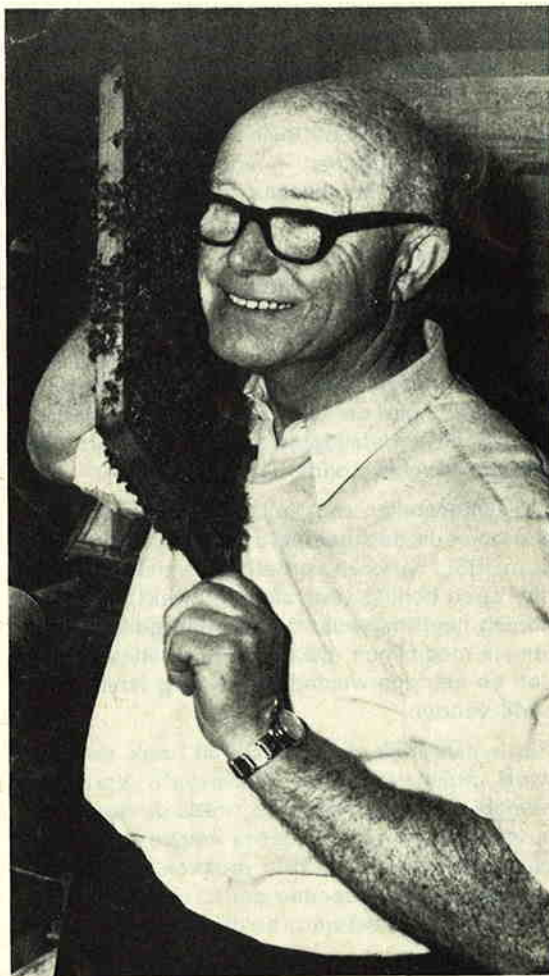
Het een volle pagina beslaande artikel gaat verder in op de bijenhouderij in het algemeen en de carnica in het bijzonder. De redactie stelt er prijs op de schijnwerper eens te richten op de rustige en bescheiden figuur van de Hr. Geskes, die naast het werk aan het koninginneteeltstation tal van cursussen geeft uit hoofde van zijn bevoegdheid als leraar bijenteelt.

Bij de vele kritiek die de laatste tijd op vereniging en hoofdbestuur is uitgeoefend kan het geen kwaad ook eens de aandacht te vestigen op het vele werk dat in het bestuurlijke vlak door H.B. leden wordt verricht en wat zich vol-

komen onttrekt aan de waarneming van de aan de wal staande stuurder.

Hoe het ook zij, de Hr. Geskes verdient zeker een pluim voor de wijze waarop hij ons rechtstreekse belang — het raszuiver houden van de carnica — weet te paren aan de propaganda voor de bijenhouderij in het algemeen.

Mocht u in de gelegenheid zijn, in welk verband dan ook, een soortgelijke publiciteit te verkrijgen, laat u de kans dan niet ontglippen. Propaganda is heel belangrijk, maar wij kunnen ons op het ogenblik een groots opgezette propagandacampagne niet veroorloven.

VOOR DE LAATSTE MAAL IN 1974: DE WESPEN

Voor zover uit de op het Bijenhuis ingekomen gegevens kan worden afgeleid heeft de wespplaaig, voor wat de imkerij betreft, een zeer plaatselijk karakter gehad. Zo werd ons medegedeeld dat op de Loener Mark een imker melkbussen gebruikte om de wespen te vangen.

Hij trok de deksel van de melkbus zover op dat de daarin aanwezige gaatjes boven de kraag van de bus uitkwamen. Het resultaat was naar men zegt: binnen een week een bus half vol met dode wespen. Ook werd medegedeeld dat van enkele kasten de vliegplanken eenvoudig door de wespen werden bezet, zodat er geen bij het vlieggat in of uit kon zonder te worden aangevallen en dat is dan toch iets wat uw correspondent met 40 jaar ervaring nog nooit heeft gezien.

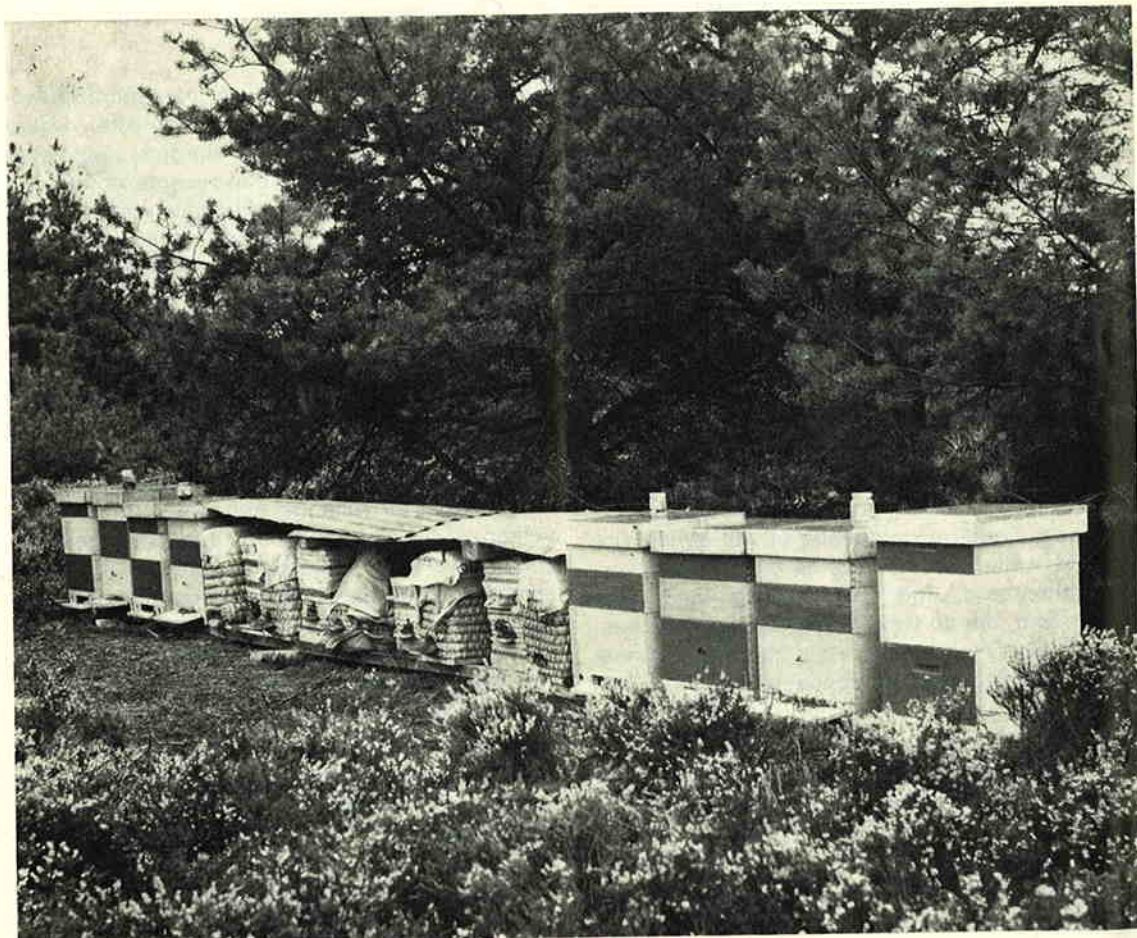
Merkwaardigerwijze werd aan de andere kant van de Loenermark vrijwel geen hinder van wespen ondervonden. Soortgelijke berichten bereikten ons van andere delen van de Veluwe. Niet uit het oog mag worden verloren dat het

plaatsen van wespervallen met zoetigheid ook voor de wijdere omgeving een lokmiddel voor de wespen is, zodat de vangst niet een helemaal juist beeld geeft van de in feite aanwezige wespen.

Wij ronden dit wespverhaal af met enkele gegevens die wij hier en daar opdiepten en ons toegezonden mededelingen.

We lezen in het aug.no. van 1912, wat schijnbaar ook een wespjaar was in de wijdloopige stijl van die dagen een middel voor het uitroeien van wespennesten in de grond, wat op het volgende neerkomt. Giet een scheut zwavelkoolstof in de ingang van het nest en trap het vlieggat dicht. Voorzichtig met sigaar of sigaret want zwavelkoolstof is erg brandbaar. Verder worden de bekende flessen half gevuld met bier en honingwater aanbevolen. De schrijver zegt:

„Vang in het voorjaar de jonge wespkoninginnen. Zij zijn langzamer dan de werkwespen en door haar grootte makkelijk te speuren. Elke koningin gedood — 'n ferme tik met hoed of pet

Stal van de Hr. J. van Arragon op de heide - met wespervallen.

is daartoe voldoende — is 'n wespennest in de buurt voorkomen."

In de Arnhemse Courant van 27/8 '74 schrijft de Hr. J. Bergehege te Wolfheze: na het lezen van het artikel in uw krant over de wespemplaag wil ik graag een middel aan de hand doen om de dieren te vangen. Verscheidene jaren geleden werd me verteld dat men bij zo'n plaag ergens een lege korf plaatste met daaronder een schaal met suikerwater. De wespen kwamen binnen via een vlieg gat waarin een klein lampeglaasje stak.

Daardoor konden ze niet meer naar buiten komen.

Ons lid de Hr. G. J. Vos afd. Epe schrijft — en heeft daarmee de warme sympathie van de

redactie — In het sept.no. van Bijenteelt suggereert u wespen te vangen in een of andere limonade in flesjes. Inderdaad een probaat middel. Soms leven de op deze wijze gevangen wespen nog wel een hele dag. Zij zijn in de vloeistof blijven kleven, ze drijven door de oppervlaktenspanning van de vloeistof. We vinden dit erg onplezierig omdat het voor de betrokken wespen toch een marteling is die uren duurt. Erg blij waren we met de suggestie die we kregen „Doe een druppel afwasmiddel in de vloeistof, de oppervlaktenspanning van de vloeistof verduwt en de wespen verdrinken binnen de 10 minuten." De uitwerking is verrassend. Mogelijk kunt u deze suggestie doorgeven, wat wij hierbij gaarne doen.

Keuren van bijenvolken

Ons altijd actieve bestuurslid van de afd. Apeldoorn, de Hr. J. J. Speelziek zond ons onderstaand keuringsreglement voor bijenvolken.

Hoewel ook de redactie van mening is dat dit het ideaal is waarnaar wij — in het belang van de Bevordering van de Bijenteelt — moeten streven, heeft zij voor wat de praktijk betreft nog wel enige twijfels. Reacties worden gaarne ingewacht.

Op regionale bijen- en honingmarkten is het op vele plaatsen de gewoonte een aantal prijzen toe te kennen aan de inzenders van de beste kast- en korfolken.

Hoewel menigeen dan een poging onderneemt in de prijzen te vallen, is het blijkens navraag bij vele gegadigden onvoldoende of wel geheel onbekend, welke normen voor de beoordeling worden gehanteerd, erger nog, er blijken keurmeesters te zijn, die zo weinig systematisch werken, dat zij soms niet eens in staat zijn een eenmaal genomen beslissing afdoende te kunnen motiveren.

Zeer recent kwam het voor, dat een volk getooid was met het fraaie bordje „Eerste prijs", terwijl de (spaar)kast op primitieve wijze uit restanten hout (drie kleuren) was samengesteld. Wat voor een indruk zo iets op de buitenwereld maakt, behoeft geen betoog! De bijenwoning behoort een integrerend onderdeel van de keuring te zijn.

Daar ik meen, dat de inzender van één of meerdere volken er recht op heeft te weten welke maatstaven bij de keuring worden aangelegd, werd er ten aanzien van een recente honing- en bijenmarkt door enkele afdelingsvertegenwoordigers een keuringsformulier ontworpen, waarop de belangrijkste aspecten, de beoordeling betreffende, vermeld staan. Dit formulier werd ontworpen onder het motto van beter iets dan niets.

Alvorens het formulier aan een nadere beschouwing te onderwerpen, een woord tot de marktcommissie.

In het reglement ter zake moet duidelijk worden bepaald, dat ter wille van een vlot verloop alleen volken, die meedingen naar een prijs, gekeurd zullen worden. Inzenders dienen derhalve slechts de hiervoor in aanmerking komende volken van een door de marktcommissie voorgeschreven merkteken te voorzien; van grote inzendingen zouden maximaal 3 kast- en/of korfolken in aanmerking mogen komen.

Het heeft nl. geen enkele zin om alle aangevoerde volken aan deze toch al tijdrovende keuring te onderwerpen.

Verder moeten de te keuren volken voor inspectie gereed zijn, m.a.w. de raampjes moeten tevoren gangbaar gemaakt zijn, de afsluitingen van de korven moeten los liggen, e.d.

Ook de opstelling vraagt doorgaans meer aan-

OOK DAT

INTERESSEERT ONZE LEZERS

In het blad „Tubantia” van 5 oktober 1974 stond een artikel van een halve pagina over bijen. Natuurlijk zijn wij blij met alles wat kan bijdragen aan propaganda en een beter begrip voor de bijenhouderij. Spijtig is het dat in dit artikel zoveel onjuistheden staan. Een klein staaltje daarvan: Een bijenvolk bestaat uit één koningin, enkele tientallen darren en enkele honderden werkbijen. De koningin gaat één keer in haar leven op bruidsvlucht waarbij zij door de dar bevrucht wordt, die haar het langst kan volgen. Dit is de sterkste dar” en even verder „Een jonge koningin wordt geboren wanneer de werkbijen ontevreden zijn met hun leidster.” Een daarbij afgebeelde moerdop draagt als onderschrift „De opbouw van een honingraad”. Jawel raat ook nog met een d.

Jubbega. Aan de lantarenpaal voor de manufactuuraank van mevr. Aaltje van der Bij — de Jong te Jubbega is als blikvanger een grote schaar, waarop een afbeelding van een bijenkorf, bevestigd. Op het ene blad staat de naam van de winkel „De Lytse Bijekoer” en daaronder op het andere blad „fol en net djûr”.

Uit een andere dagbladpublicatie. „Magisch oog was bijenei.”

Sion. Honderden pelgrims hebben in de afgelopen week een reis gemaakt naar een chalet in het Zwitserse dorp Conthey om het wonder te aanschouwen van het levende oog dat plotseling was verschenen in een houten beeldje van de vereerde priester Padre Pio. Maandag verliet de laatste bezoeker teleurgesteld de plaats waar een mysterieuze verschijning werd vermoed. Een plaatselijke medicus die het oog had onderzocht kwam met de ontvullende verklaring dat het een groot ei was dat bij toeval door een bij in de oogholte van het beeldje was gelegd.

NIETS NIEUWS ONDER DE ZON

In het okt. nummer slaakte de wnd. secretaris een noodkreet over de moeilijkheden, het tijden dus geldverlies wat de vereniging lijdt door het niet tijdig of onvullend inkomen van administratieve gegevens.

Ter vergelijking een hartekreet van de alg. secretaris uit 1904 (zeventig jaar geleden) ontleend aan diens in het Groentje gepubliceerde jaarverslag.

„Ledental. Telde de Vereeniging aan het einde van 1903 totaal 1884 leden, aan het einde van 1904 was dat gedaald tot 1729 leden. Een vermindering dus van 155 leden.

Afdeelingen. Aan de samenwerking van de afdeelingen met het Hoofdbestuur ontbrak ten opzichte van sommige afd. nogal het een en ander. Zoo behoorde het quotum der Afd. voor 1 April 1904 aan het Hoofdbestuur afgedragen te worden, en er zijn afdeelingen, die zulks eerst deden in Januari, ja zelfs in Juni 1905. Hierdoor wordt een richtige administratie zeer belemmerd. Hetzelfde moet gezegd worden omtrent de verslagen over den toestand der afdeelingen en over de modelstallen. Van eene Afd. werden die stukken eerst ontvangen 20 Juli '05, van een paar andere resp. 4 en 16 Juli. Met het oog op het verslag dat in Mei aan de Reg. moet uitgebracht worden en waarvoor de gegevens moeten geput worden uit de Provinciale verslagen, is een dergelijke nalatigheid van hoogst ernstigen aard. Ook wordt nog te weinig acht gegeven op de herhaalde en dringende verzoeken van het H.B. aan de afd. en onder-afd. om geregeld elke maand de veranderingen in de ledenlijsten aan den Alg. Secr. in te zenden.

Slechts enkele afd. voldoen ook in dezen geregeld aan hare verplichtingen. De gevolgen van het niet opvolgen van dit verzoek blijven niet uit; **het regent klachten over de verzending van het Maandschrift** en wel juist het meest uit die Afd. die verzuimen de mutaties geregeld iedere maand in te zenden.” De rest van deze litanie zullen wij u besparen.

Bodemventilatie. Wij lezen over dit thans weer aktuele onderwerp in het julino. van 1904 op blz. 109 „hiervan wordt gesproken in „The British Bee-Journal” van 10 Maart l.l. Wij lezen daar: Een tweede bodem wordt aan den eigenlijken bodem vastgeschroefd; de schroeven gaan door gleuven, waarlangs de tweede bodem schuift. In den oorspronkelijken bodem zijn gaatjes die corresponderen met gaatjes in den verschuifbaren bodem, de gaatjes bij den tros zijn met geperforeerd zink bekleed, zoodat de kast behandeld kan worden, zooals men dat wenscht, wat van groot belang bij 't reizen is. Er is mij gezegd, dat van geen der kasten, waarbij deze uitvinding was aangebracht, een zwerm afvlog.”

De lezer schrijft

HONING SLINGEREN OP SCHIERMONNIKOOG

Achter Nico van Daalen met nog 3 anderen loop ik het dorp uit. Na een duinpaadje gaan we door een hekje. Beneden in een duinpan staan we ineens voor een mooie nieuwe bijenstal. Mijnheer Geskes is al aan het werk. Om hem heen zwermen zeer vele wespen die net zoveel belangstelling voor de honing hebben als wij. Gelukkig moesten ze het tegen ons af leggen want we konden gebruik maken van de schuur van Men. en Mevr. Donraadt. Zij had veel belangstelling en was gek op dieren want het hele huis was omringd door allerhande vee. Al gauw stond ze van een mooie blanke raat te genieten.

Spoedig zijn we aan de gang. Het was een lust om de bolle honingkamers te ontzegelen. Het merendeel van de ramen was zwaar maar er zaten ook minder volle tussen. De honingslinger produceerde een prachtige straal van een kostelijk donkergele kleur. Na een paar uur kan de heer Geskes al met het vullen van de potjes beginnen. Hij en Nico laten me later het terrein zien. De duindoorn is diep oranje en overal zijn bramen. We inspekteren de aanplant. De berberissen en de wilde rozen willen het in het zand met moeite doen, maar ze groeien al wat. Er staat zelfs een wilde appelboom met appels. Na nog enkele uren hard gewerkt te hebben gaan we van het mooie eiland genieten. Er zijn ontzettend veel konijnen die nauwelijks de moeite nemen om uit de weg te gaan en met een paar slome sprongen in het struikgewas verdwijnen.

Na een droog bos komen we op wat lager land dat wel eens onderloopt. Daar ontdekten we een heel mooi bloemetje *parnassia* genaamd. Er stonden ook peervormige witte paddestoelen. Het wordt langzamerhand steeds mistiger en plotseling staan we voor een enorm strand. Het is eb. Als we eindelijk de zee bereiken kan ik het niet nalaten om het zweet van die dag van me af te spoelen.

Als we weer in de duinen zijn krijgen we verschil van mening over de te nemen richting in de dichte mist.

Tot onze verbazing nemen we precies de goede weg. De volgende dag wordt weer geslingerd. Het resultaat is wel 250 pond.

De carnica's zijn werkelijk een vreedzaam en ijverig volk. We hebben met plezier met ze samengewerkt.

Ik neem met spijt afscheid van schiermonnikoog. De boot fluit en langzaam verdwijnt het eiland met al zijn (zoete) vreugdes in de mist.

Elsbeth Cochius.

De Heer Hulshoff, voorzitter afd. Leiden e.o. schrijft ons naar aanleiding van de advertentie op de achteromslag van ons maartno. betreffende het abonnement op het „Maandblad van de Vlaamse Imkersbond“ dat de uitgave van dat blad is gestaakt in juli j.l.

Men tracht nu verder te gaan met de uitgave van een 2-maandelijks gestencild blaadje.

Voor geïnteresseerden: Het lidmaatschap kost 175 B.F. per jaar. De betaling dient te geschieden op postrekening van de V.I.B. 000-0454843-10 Vlaamse Imkersbond, Strimbergstr. 28.9110 St. Amandsberg België. Waarvan acte.

TWEE TECHNISCHE TIPS VOOR KASTEN

Als beginnend imker vaak over de kasten gebogen om mijn gevleugelde vrienden waar te nemen, viel het mij op dat veel bijen niet op de vliegplank landen maar vóór tegen de kastwand.

Uitgliden zelfs vallen op de vliegplank, vooral van de stuifmeelhaalsters was het geval en als de landing wel gelukte, dan nog was de wandeling naar de vliegplank een heel karwei wat soms meerdere keren herhaald moest worden voordat het vlieggat was bereikt. Ineens schoot mij het verhaal van een oude schilder, een rot in het vak, te binnen. In de vooroorlogse tijd van lijn- en standolieverven werd bij zeer goed schilderwerk aan monumentale gebouwen, vooral bij brede vensterbanken en grote lijsten, in de bovenste verflaag fijn droog zand, zgn. zilverzand gestrooid. De verf werd dan minder snel door het zonlicht aangetast omdat het zand de straling opving.

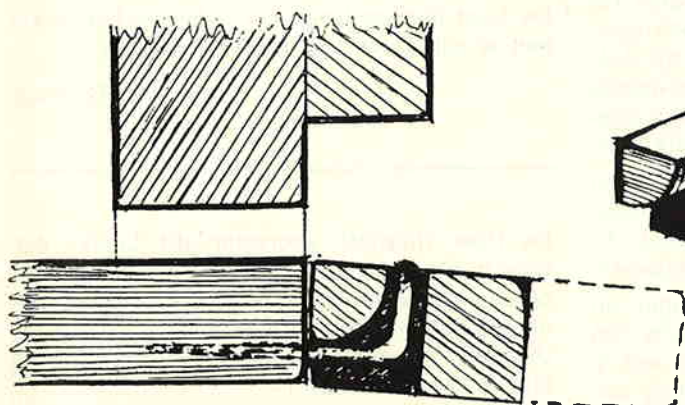
Deze zomer heb ik de proef op de som genomen. De voorkant van een aantal kasten heb ik opnieuw geschilderd, gedroogd scherp zand in de verf gestrooid en nadat de verf gedroogd was het geheel nog eens overgeschilderd. Het resultaat was verrassend. Op het aldus ontstane ruwe oppervlak landden de bijen zonder moeite en de wandeling naar het vlieggat gaat snel en probleemloos, geen valpartijen en geen verlies van stuifmeel.

Deze methode is geschikt voor verf en conserveringsmiddelen als kleurcopperant, glanscarboleum, dekkende buitenbeits en dergelijke, die

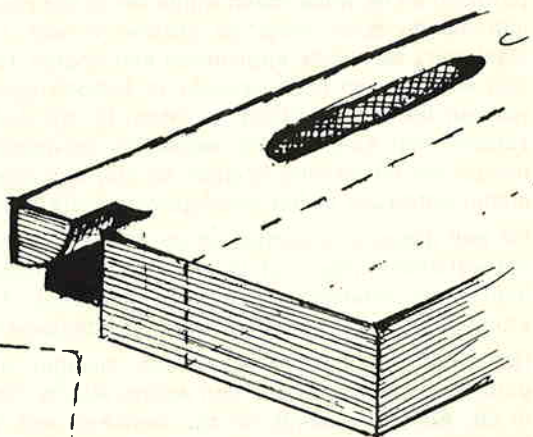
als regel een vrij glad oppervlak geven. Omdat deze oude methode zeker navolging verdient breng ik ze u nog even in herinnering.

De vliegplank: Pianoscharnieren, zelfs de koperen, hebben de narigheid dat het scharnierend gedeelte vast gaat roesten, koperen pianoscharnieren hebben altijd nog een ijzerdraad waaromheen de delen draaien zodat ook die niet van vastroesten gevrijwaard blijven. Als de beweegbaarheid wat minder wordt en voor het sluiten van de vliegplank wat meer kracht gebruikt moet worden ontstaat er ruimte tussen scharnieren en hout. Hier dringt dan weer vuil en vocht binnen, wat weer zeer slecht droogt en het rottingsproces gaat beginnen omdat we er nimmer meer met de kwast bij kunnen om het te schilderen. Ik heb mijn vliegplanken dan ook niet met deze dure koperen pianoscharnieren bevestigd maar met twee eenvoudige gegalvaniseerde schroefduimen, ook wel schroefhaken genoemd, aan elk eind van de vliegplank één. In de vliegplank zelve heb ik een zodanige inkeping gemaakt dat er een oortje ontstaat dat in de haak kan draaien. De vliegplank zelve heb ik van hard hout gemaakt, ze draait vlot, kan (bij het schilderen) afgenomen worden, vervangen worden door een grotere, of door een waarin een spleet zit waarover vliegengaas, zodat tijdens het vervoer ventilatie mogelijk blijft, kortom, goedkoop, beter en doeltreffender dan een pianoscharnier en dus aan te bevelen dacht ik. Ook bij andere typen vliegplanken is deze oplossing mogelijk.

F. G. Brouwer,
v. Veenspark 11, Smilde.

Spaarkast vliegplank
aan schroefduim.

Vliegplank met oortje
voor schroefduim, en
sleuven voor transport
ventilatie afgedekt met
vliegengaas.

FAMETHAAN, ÉÉN RECHT, ÉÉN AVERECHT (3)

Het averecht is me niet bespaard gebleven. De ekstra toevoer vliegbijen die het ondervolk op 23 juni kreeg door vlieggatverandering van het bovenvolk, voerde de sluimerende zwermneiging verder op hetgeen resulteerde in het afkomen van een fikse zwerm op 29 juni.

De spanning was er toen wel een beetje uit. Ik heb nadien als volgt gehandeld. De bak met jonge leggende moer op de bodemplank en daarop gescheiden door een moerrooster de reeds flink gevulde honingkamer plus nog een ekstra lage kamer met enkele raampjes uitlopend broed; vervolgens opnieuw de separator en de bak met doppen.

Ook in deze bak verliep het telen van een jonge koningin probleemloos. Het moertje in de onderbak had ruimte genoeg en gezien de drachtomstandigheden (braam, distel topbloei en flink wat klaver) was er nu ook voldoende ruimte voor honingopslag.

Het weer besliste echter anders, in de koude juli-maand teerde het volk sterk in. Toch kon half augustus nog 25 pond honing geslingerd worden van hoofdvolk en zwerm tezamen. Flink voeren na het afnemen van de honing resulteerde in een broednest van 8 broed- en 5 honingkamerraampjes begin september.

Gelijk anderen voor mij reeds opmerkten is het

knelpunt van de geschetste behandelwijze om het ondervolk met oude koningin zwermvrij te houden tot het moment waarop de jonge koningin boven het snelgrovebord gesloten broed heeft en de tweede bakwissel kan plaats vinden.

Wellicht zetten we een stap in de goede richting door de véger minder sterk te maken. De komende jaren zullen het leren.

Daarom ben ik benieuwd hoe het de voormannen van deze methode dit jaar is vergaan. Maar wellicht lezen we dit in de komende groentjes.

Vorige week sprak ik op het bijenpark van onze afdeling nog enkele bijen van een collega-imker die al jaren een gaasbodem in zijn kasten gebruikt, zomer en winter geopend.

Wij hebben geen enkele behoefte, aldus deze deputatie, om het bodemrooster dicht te kitten.

Maar wel alle roosters boven ons hoofd, want die veroorzaken de trek waardoor de warmte verdwijnt. Geloof me, ik heb het gecontroleerd; imkertje op z'n knieën. Zij spraken de waarheid.

Deze behandelwijze het jaar rond was niet opgezet om iets nieuws te introduceren (zie bv. groentje nov. 1961) maar wel om een bijdrage te leveren tot een gedachtenwisseling praktisch bijhouden.

Met imkersgroet,
J. A. Zoet.

Wat staat er te gebeuren in de afdelingen?

ONZE AKTIVITEITEN-AGENDA

Deze rubriek is opgezet om de afdelingen, ringen en kringen de sterk gestegen portokosten voor het zenden van convocaties voor vergaderingen te besparen. Zendt daarom de aankondiging van uw vergadering, bijenmarkt etc. tijdig naar de redactie. De kosten zijn alleen die van het papier zijnde f 3,— voor afdelingen tot 50 leden en boven 50 leden f 5,—. Kringen vallen uiteraard onder het tarief van boven de 50 leden. Het is dus bijzonder voordelig om als Kring iets te organiseren. Verslagen van bijeenkomsten, keuringen, markten etc. blijven wij natuurlijk evenals voorheen gratis opnemen.

De kosten van uw vermelding in de activiteiten-gids over te maken naar het Bijenhuis te Wageningen, postgiro 823276.

BIJENKOMST IMKERS TE VARSSEVELD

De heer Hensels, ass. bijenteeltconsulent komt dinsdagavond 26 november a.s. naar Varsseveld voor een causerie en praatavond over bijenhouden, in hotel Duitshof, aanvang half acht.

Alle imkers en belangstellenden zijn hartelijk welkom.

Afd. Dieren

Lezingen: Op maandag 6 januari 1975 zal de Hr. J. van Aarst een lezing houden in zaal de Klok, Lagestraat te Dieren over het korfimkeren. Aanvang 20 uur.

Op dinsdag 4 maart zal de Hr. S. Fontein uit Rheden een lezing houden over de Bijenkalendar van Maria Thun ook in de zaal Klok te Dieren.

De jaarvergadering van onze afdeling zal op 28 november a.s. worden gehouden.

Afd. Bunnik-Houten e.o.

Ledenvergadering op donderdagavond 28 november a.s. in restaurant Derks te Houten, aanvang 7.45 uur. Spreker de Hr. W. Nijman uit Breukelen over: "Weer of geen Weer, voor de Imker en de Bijen". Verder een afwisselend programma met dia's van de Show van Bijenstand tot Middenstand en de Nat. Imkersdag te Bunnik.

Leden uit andere afdelingen zijn welkom. (Verkoop niet toegestaan).

AFDELINGSNIEUWS

Afd. SOEST

Oktober dit jaar deed de afdeling mee aan de Manifestatie 1974, die als thema had: Leven, wonen, werken in Soest. Hoewel het geheel uiteraard commercieel van opzet was, hadden de organisatoren gemeend, gezien het thema, ook de vele verenigingen die Soest telt, te moeten uitnodigen.

De afdeling Soest vormde samen met de plaatselijke Tuinbouw-Aquarium- en Vogelvereniging de zogeheten „Groene Stand". Dat deze zeer veel belangstelling trok, mag blijken uit de honderden verkochte potten honing en de aanmelding van enkele nieuwe leden.

Bij de medewerking aan het slagen van onze deelname mogen zeker de namen van onze leden G. Veldhuizen en C. Uiterwijk genoemd worden, die hiervoor zeer veel vrije tijd hebben geofferd. De afdelingen die de Groene Stand vormden, liepen zeer harmonieus in elkaar over. Dit was vooral te danken aan dhr. Veldhuizen, die hiervoor geen enkele moeite teveel geweest was. Met o.a. een wijnrank, pollen buntgras, opvallende boomstronken met bijbehorende uitbundige zwammengroei had hij een zeer fraai geheel geschapen, waarin de afdeling goed tot haar recht kwam.

Met een observatiekast van opvallend model (een oude lantaarn) werd de talrijke bezoekers het verschil tussen wespen en bijen duidelijk gemaakt. Het verschil in beider nestbouw kon worden getoond aan de hand van een wespennest, groter dan een voetbal, dat een der leden speciaal voor deze gelegenheid, zich in een lege bijenkast had laten ontwikkelen.

Tijdens deze manifestatie vond eveneens de prijsuitreiking plaats van de zonnebloemwedstrijd. Met de tuinbouwvereniging is dit het vijfde achtereenvolgende jaar dat de afdeling deze organiseert. Er wordt meegedaan in 3 categorieën. Hoogte, breedste bloem en het grootste aantal bloemen, waarbij alleen de groot-

bloemige zonnebloem mag meedingen. Gemeten naar eerste en tweede prijswinnaars waren de resultaten als volgt:

hoogste	4,56 m en 4,43 m.
breedste bloem	45 cm (tot nu toe het record) en 38,6 cm.
grootste aantal	37 en 31.

Hoewel het directe nut van de zonnebloem voor de bij discutabel is, komt het haar toch weer ten goede door 100 voor een eerste en 50 voor een tweede prijs door de gemeente beschikbaar gestelde crocusbollen, waarvan de bloem in het voorjaar het hoognodige stuifmeel levert.

Momenteel draait een korfvlecht cursus o.l.v. dhr. G. Leferink, die 16 deelnemers telt en begin 1975 gaat er een beginnerscursus van start. Deelnemers hiervoor kunnen zich opgeven bij dhr. P. Seegers, Varenstraat 380 te Soest, waar alle inlichtingen gegeven kunnen worden. P. Seegers, secr.

Afd. APeldoorn

Op de eerste najaarsvergadering van de AFDELING APeldoorn van de VERENIGING TOT BEVORDERING DER BIJENTEELT IN NEDERLAND kon de Voorzitter, de Heer C. W. F. Jansonius, tot zijn genoegen constateren, dat de imkers dit jaar op een bevredigend bijenseizoen mogen terugzien, ondanks de veel te koude zomer. De voorjaarsdracht op het fruit was goed, terwijl de dracht op het koolzaad zelfs overvloedig genoemd mag worden. Door het koude weer mislukte de zomeroogst, maar de dracht op de struikheide was, dank zij het mooie nazomerweer en de uitstekende toestand van de struikheide, zonder meer

gunstig te noemen, in tegenstelling tot de laatste vorige jaren, toen de heide vrijwel niets heeft opgebracht.

Een gunstig honingjaar brengt weer leven in de imkerij, want herhaalde mislukkingen van de dracht zijn niet bevorderlijk voor de bijenteelt, vooral nu de prijzen voor voedersuiker en imkersbenodigdheden etc. uitzonderlijk hoog zijn geworden.

In samenwerking met de Apeldoornse Volksuniversiteit is het mogelijk dit jaar een bijenteeltcursus voor beginnende imkers te houden. De belangstelling hiervoor is overweldigend, zelfs zo groot dat lang niet aan alle aanmeldingen kan worden voldaan, aangezien met name het praktische deel van de cursus geen al te groot aantal cursisten toelaat. Velen hebben zich nu vast laten inschrijven voor een volgende cursus.

De cursus zal worden geleid door de Leraar Bijenteelt, de Heer J. J. Speelziek te Apeldoorn. Deze belangstelling voor de imkerij is verheugend en zal de bijenteelt, evenals onze vereniging, zeer zeker ten goede komen.

KRING APELDOORN

Op 11 november hield DE KRING zijn eerste bijeenkomst van dit seizoen. Op de agenda stond een lezing door de Heer Pettinga en een vrij groot aantal leden uit de deelnemende afdelingen was aanwezig om de voordracht van de Heer Pettinga aan te horen.

Deze hield een boeiend betoog over Bespuitingen en Bespuitingsmiddelen en de gevolgen daarvan voor de bijen en de imkers. In grote lijnen vertelde hij over enerzijds de noodzaak van het bespuiten van land- en tuinbouwgewassen, anderzijds over de daaraan verbonden gevaren voor de bijenteelt. De verschillende bespuitingsmiddelen werden door hem genoemd en hun meerdere of mindere giftigheid voor de bijen duidelijk gemaakt. Beoordelen of een bepaald bespuitingsmiddel al of niet giftig is, blijkt echter niet zo eenvoudig te zijn, omdat b.v. een bepaald middel dat nog juist als niet-giftig wordt aangeduid, bij bespuiting onder bepaalde weers- of temperatuurstoestanden, toch nog giftig voor de bijen kan blijken te zijn.

Ook aan de juridische kant van spuitschade aan bijen werd door hem uitvoerig aandacht besteed en hij gaf adviezen over wat de imkers kunnen doen als buiten hun schuld bijen gedood worden door bespuitingen met giftige insecticiden. Aan de hand van een aantal dia's liet de Heer Pettinga tenslotte het een en ander zien over het Laboratoriumwerk op de Ambrosius-hoeve.

Dat de kwestie spuitschade aan bijen de imkers hoog zit, bleek wel uit de vele vragen welke de heer Pettinga werden voorgelegd en welke door hem deskundig werden beantwoord.

Afd. BUNNIK-HOUTEN e.o.

Op de afd. voorlichtingsbijenstand in Houten werd op 28 sept. j.l. de eindles gehouden van de cursus Bijenteelt voor gevorderden Bunnik/Houten. Het examen werd afgenomen door Mej. E. S. C. Jasperse en de cijferlijsten en diploma's werden uitgereikt in restaurant de Engel. De cursus was gestart met 26 deelnemers en 21 zijn er geslaagd. Namens de cursisten sprak dhr. E. F. v. Bentum en voor de Inspectie v. h. Landbouwonderwijs dhr. J. v. d. Hout. De geslaagden

zijn: A. Brakke, Frans Havekes, Wim v. Impelen, E. F. v. Bentum en J. Berendse, allen uit Utrecht, Mevr. v. d. Leck en Dhr. N. G. v. d. Lek en M. de Jongh uit Odijk. Marjan en Arno Bos uit Culemborg; Jos Kuyer uit Schalkwijk; H. A. v. d. Grint, J. A. M. v. Hemert en Henk Verwooy, Houten, D. Hansen en Mevr. Rijsterborgh uit Tienhoven, G. Niezen, Houten, H. v. d. Linden, Breukelen; Mevr. Meninck, Loenersloot en dhr. en Mevr. Kok uit Loenen.

Op 4 oktober werd de Beginnerscursus Bijenteelt Bunnik e.o. afgesloten in het Tuinbouw Onderwijscentrum te Utrecht. 14 cursisten van deze cursus konden bevorderd worden naar de cursus voor gevorderden, die inmiddels reeds gestart is in Utrecht. De geslaagden zijn: Dhr. en Mevr. Claessen uit Rotterdam; Mevr. M. Lopez Cordozo, Bunnik; Mevr. Zijlstra, Odijk; Mej. J. J. v. d. Werf; Mevr. Koster en de heren van Oudallen en D. v. d. Heuvel, Utrecht; Mevr. v. Dedem en dhr. v. d. Breul, Bilthoven; Mevr. Jambroes, Breukelen; dhr. de Munck Keyzer, Doorn; dhr. H. de Vries, Zeist en dhr. v. Couwenhoven, IJsselstein. Mej. v. Dedem sprak namens de groep de leraar C. Pater IJn. toe, en dhr. J. v. d. Hout deed dit tot de cursisten namens de Inspectie v. h. Landbouwonderwijs.

Afd. DIEREN IMKERS DEDEN EXAMEN

Op vrijdag 4 oktober j.l. was het dan zover; de cursisten van de Beginners- en Gevorderdencursus, die dit jaar door de Afd. Dieren werden gehouden, legden in zaal de Klok te Dieren hun proeve van bekwaamheid af. Onder het toezien oog en oor van de heer Weststraten, Controleur van de Inspectie voor het Landbouw- en Tuinbouw onderwijs, ondervroegen de heren J. Brouwer en B. J. ter Mull hun leerlingen. Na enig beraad kon de leerlingen worden medegedeeld, dat alle aanwezige cursisten waren geslaagd. Aan de volgende dames en heren zal het diploma worden uitgereikt: Beginnerscursus: G. D. Buijs, Dieren; H. Becking Arnhem; A. Lelyveld van Cingelshouck Velp; C. de Jong Dieren; W. Jansen, Rheden; M. A. Trapman Rheden; C. A. Stegeman-Pruis Arnhem; H. J. Overmeen, Leuvenheim; Mevr. van Delft Ellecom; H. van Delft, Ellecom; I. Stoeltje-Drijvers Loenen; R. Stoeltje Loenen; A. A. J. Derks Zevenaar; J. Derks-Fraza Zevenaar; H. Wansink Dieren; en S. Coljee Arnhem.

Gevorderdencursus: S. Fontein, Rheden; J. B. Piscaer Doesburg; A. W. H. Brouwer Dieren, T. S. Heeringa Zutphen, M. C. van der Wulp Laag Soeren, A. J. de Reus Laag Soeren; H. Niemeijer Dieren; E. Cretier Dieren; D. van Ree Dieren; L. A. Dorhout Mees Velp; J. Hamer Brummen; G. Banda Doesburg.

De heer Weststraten maakte de uitslag bekend en feliciteerde allen met het behaalde succes. De heer C. de Jong van de Beginnerscursus bedankte in gloedvolle woorden de heer Brouwer voor het genoten onderwijs en overhandigde hem een boekenbon. Voor mevr. Brouwer was er een mooie plant. De heer S. Fontein bedankte namens de cursisten van de Gevorderdencursus de heer ter Mull voor de gezellige en animerende manier van lesgeven en overhandigde hem eveneens een boekenbon.

Afd. EDE

De afd. hield op 8 oktober j.l. haar eerste najaars-

vergadering. De voorz. begroette de aanwezigen en zeide dat hij, gezien de goede heidehoningoogst een grotere opkomst had verwacht. De secr. deelde mede een onderhoud te hebben gehad met de afd. Lunteren. Beide afd. voelden de gelukkige noodzaak voor een diepere en bredere samenwerking. De contributie-verhoging werd goedgekeurd. De deelname aan de pluimveetentoonstelling werd besproken. De secr. mocht na afloop — tot ieders genoegen — 3 nieuwe leden inschrijven.

IN MEMORIAM

Heden overleed voor ons toch nog vrij plotseling de heer

JAN S. VAN DIJK

in de ouderdom van ruim 80 jaar.

Drager van de eremedaille in de orde van Oranje Nassau in zilver, tevens drager van de penning van verdienste van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland.

Hij ruste in vrede.

Namens het bestuur van de Afd. Leeuwarden e.o. A. Veenma (Sokr.)

Op 27 september 1974 overleed de Heer

R. KRAAIJ

in de leeftijd van 83 jaar.

Zijn bijen waren zijn grote hobby. Hij is meer dan 50 jaren lid van onze vereniging geweest, de laatste jaren als voorzitter. Na een beroerte is hij door zijn vrouw 14 jaren liefderijk verpleegd. Wij wensen zijn vrouw veel sterkte met dit verlies. Bestuur afd. Voorthuizen.

Op 77 jarige leeftijd stierf plotseling op 24 september 1974 het nog steeds actieve lid van onze afdeling

Hendrik Bernardus JOLINK,

terwijl hij bezig was met zijn bijen, namelijk met het honing afnemen. In alle opzichten is hij tot het einde actief gebleven, ondanks zijn grote handicap, want hij moest reeds ongeveer tien jaar een been missen. Hij reisde nog steeds met de bijen, bezocht alle vergaderingen en was ook op de imkersdagen steeds aanwezig en altijd opgewekt.

Vanzelf zal zijn gedachtenis onder ons blijven voortleven, maar het is toch ook iets goeds, dat dit hier nu wordt vastgelegd in het maand-schrift.

Namens het bestuur van de afdeling:
F. B. Blaisse, secretaris.

Voor alles wat U nodig heeft voor de MODERNE BIJENTEELT kunnen wij U uit voorraad leveren. Wij noteren de laagste prijzen en de kwaliteit van het materiaal is niet te overtreffen.

H.H. Secretarissen:

Heeft U een afdelingsbestelling? Laat ons dan eens offerte maken.

Uw leden zullen U dankbaar zijn.

Tevens nog leverbaar enkele soorten honing.

Vraagt onze materialen en/of honingprijzlijst even aan.

BIJENSTAND H. T. VAN DAM & ZOON

Jubbega Friesland — Telefoon 05165 - 382

H.H. IMKERS

Zend vanaf heden al uw

RUWE RAATWAS

rechtstreeks of in verenigingsverband naar ...

HONINGZEMERIJ

W. van 't LAND

Telefoon 2607 Barneveld

Desgewenst KUNSTRAAT terug.

U zult zien, wij betalen de hoogste prijs.

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 4,50, elk woord meer 25 cent. Bij vooruitbetaling te voldoen op gironummer 84 68 01 van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt te Wageningen. Bij 10 keer plaatsen 10% korting. Inzendtermijn voor de 10e van de maand. De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud.

TE KOOP GEVRAAGD: Ruwe en Zuivere Bijenwas. Honing en Waszemerij „DE BIJENKORF“, Eemnes. Telefoon 02153 - 86704.

TE KOOP: Prima sterke bijenvolken in kasten, korven en op ramen. Bijenstand „DE BIJENKORF“, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153 - 86704.

VOOR ALLE IMKERSARTIKELEN naar Bijenstand „DE BIJENKORF“, Eemnes. Telefoon 02153 - 86704. Prijscourant op aanvraag. Tevens hebben wij nog wat honing voor de wederverkoop.

TE KOOP GEVRAAGD: Bijenvolken zowel korven en kasten en verdere imkersbenodigdheden. Alles tegen contante betaling en aan huis afgehaald. Bijenstand „DE BIJENKORF“ sinds 1897, Meentweg 103, Eemnes. (Utrecht). Telefoon 02153 - 86704.

TE KOOP: enige bijenvolken (korven). J. Dragt, Lags Rijndijk 28, Leiden. Tel. 26613.

TE KOOP GEVRAAGD: Alle soorten Nederlandse honing. Wij betalen de hoogste prijs. C.V. Holland, Ruisseveen 20, Veenendaal. Tel. 08385 - 10202. b.g.g. 13795.

TE KOOP: Partij lege kasten, lege honingramen, zesramers, blikjes. C. Willems, Hem. N.H., telefoon 02284 - 1693. Alleen na afspraak.